

FORCE MAJEURE PAŽYMŲ IŠDAVIMAS DĖL SAUSROS SUKELTŲ NUOSTOLIŲ

2019 m. liepos 1 d.

Lietuvos prekybos pramonės ir amatų rūmai pagal veiklos zonas (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių rūmai), vadovaudamiesi teisės aktais¹, išduoda Nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes liudijančias pažymas ūkine – komercine veikla užsiimantiems fiziniams ir juridiniams asmenims. Situaciją žemės ūkio srityje atsiskaitant pagal sutartis tarp žemės ūkio produkcijos gamintojų ir perdirbėjų apsunkena ir tai, jog didelė dalis praėjusiais metais neįvykdytų įsipareigojimų buvo perkelti į šiuos metus.

Ūkininkai, patyrę nuostolių dėl sausros ir negalintys vykdyti įsipareigojimų partneriams pagal pasirašytas sutartis, gali kreiptis į prekybos, pramonės ir amatų rūmus, kurie išduoda nenugalimos jėgos aplinkybes (force majeure) liudijančias pažymas. Šios pažymos gali būti sutarties šalių panaudotos kaip faktinis įrodymas dėl sutartinių įsipareigojimų vykdymo ar civilinės atsakomybės taikymo.

Rūmai, išduodami pažymą dėl nenugalimos jėgos, įsitikina ne tik tam tikrų faktinių aplinkybių egzistavimu, bet ir įvertina, ar būtent šios aplinkybės lėmė sutarties nevykdymą. Pavyzdžiui, ar ūkininkas galėjo numatyti atitinkamą aplinkybę bei jos poveikį sutartinių prievolių vykdymui, negalėjo to išvengti, nugalėti kliūties ar poveikio.

SVARBU: rūmai primena, kad norint gauti pažymą, būtina per protingą terminą nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo pradžios, per kurį būtų neišnykę įrodymai, kuriais remiantis būtų galima nustatyti nenugalimos jėgos buvimo faktą, pateikti rūmams, kurių veiklos zonoje atsirado ir egzistuoja ar egzistavo nenugalimos jėgos aplinkybės, visus šiuos dokumentus:

1. prašymą rūmų generaliniam direktoriui;
2. sutarties ir jos lydymųjų dokumentų (išskyrus konfidencialią informaciją, kurios šalys sutarė neatskleisti tretiesiems asmenims), pagal kuriuos asmuo dėl nenugalimos jėgos aplinkybių neįvykdė savo įsipareigojimų, kopijas;
3. kompetentingų institucijų išduotų dokumentų, įrodančių tam tikrų faktinių aplinkybių egzistavimą, iš kurių galima spręsti apie nenugalimos jėgos aplinkybių egzistavimą, kopijas:
 - 3.1. Aplinkybių egzistavimą patvirtinančius dokumentus (pvz., kompetentingos institucijos sprendimas paskelbti ekstremalią situaciją, Hidrometeorologijos tarnybos pažymą apie neįprastai mažą kritulių konkrečioje vietovėje kiekį ar pan.);
 - 3.2. Faktinių aplinkybių užfiksavimo dokumentus apie padarytą žalą (pvz. antstolio faktinių aplinkybių konstatavimo protokolą, savivaldybės žemės ūkio skyriaus pažymą ar faktinių aplinkybių nustatymo aktą, pan.)
4. dokumentų, patvirtinančių, kad asmuo per protingą terminą pranešė apie nenugalimos jėgos aplinkybių egzistavimą kitai sutarties šaliai, kopijas;
5. kitų dokumentų, pagrindžiančių nenugalimos jėgos aplinkybių egzistavimą, kopijas.

Rūmai, suprasdami ūkininkų situaciją, pažymas, kurios turi būti išduotos per 20 darbo dienų, stengsis išduoti kaip galima greičiau. Išdavimo terminas visada priklauso nuo to, ar tvarkingai pateikti visi dokumentai ir reikalingos kopijos, ar laiku į rūmų užklausas atsako kitos institucijos, savivaldybių administracijos.

Pažymos išduodamos sumokėjus nustatytą atlygį.

Daugiau informacijos – rūmų interneto svetainėse arba:

Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Vilniaus ir Alytaus apskritys**): tel. 8 (5) 213 5550, el. p. vilnius@cci.lt

Kauno prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Kauno ir Marijampolės apskritis**): tel.8 (37) 229212, el.p chamber@chamber.lt

Klaipėdos prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Klaipėdos ir Tauragės apskritis**): tel. 8 (46) 390861, el. p. klaipeda@kcci.lt

Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Šiaulių ir Telšių apskritis**), tel. 8 (41) 523903, el.p. siauliai@chambers.lt

Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai (**Panevėžio ir Utenos apskritis**), tel. 8 (45) 463687 el.p. panevezys@chambers.lt

¹Pažymos išduodamos remiantis šiais teisės aktais:

1. Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu
http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=107687
2. LRV nutarimu Nr. 840 "Dėl atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo"
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=29724&p_query=&p_tr2=2
3. LRV nutarimu Nr. 222 "Dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes liudijančių pažymų išdavimo tvarkos patvirtinimo"
http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=36741&p_query=&p_tr2=2